

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/47/2018
Identifikačné číslo spisu: 6316203054
Dátum vydania rozhodnutia: 20.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6316203054.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: ČSOB Leasing, a. s., so sídlom Panónska cesta 11, Bratislava, IČO: 35 704 713, zastúpeného HMG LEGAL, s. r. o., so sídlom Červeňova 14, Bratislava proti žalovanému: Slovenská asociácia Route 66, so sídlom Družby 322, Podbrezová, IČO: 42 193 559, o zaplatenie 5 110,27 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 7Cb/39/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 41Cob/123/2017-137 z 27. septembra 2017, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a.
- II. Žalovanému n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Brezno (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom, č. k. 7Cb/39/2016-109 z 28. februára 2017 zamietol žalobu o zaplatenie 5 110,27 eur s príslušenstvom a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že žalobca si uplatnil svoj nárok titulom zaplatenia pohľadávok z leasingových zmlúv č. LZF/12/30072 a č. LZF/12/30597. Z dôvodu, že žalovaný si neplnil svoje záväzky z leasingových zmlúv, došlo k ich vypovedaniu zo strany žalobcu a k odpredaniu predmetov leasingu žalobcom tretím osobám. Pohľadávka, ktorú si žalobca uplatňoval v spore, zodpovedala rozdielu medzi nárokom žalobcu z leasingových zmlúv a nárokom žalovaného v súvislosti s predložením faktúr č. 1230072801 a 1230597801 a finančného vyúčtovania predčasne ukončených leasingových zmlúv. V odpore proti vydanému platobnému rozkazu žalovaný uviedol, že nárok žalobcu je nepreukázaný, pretože žalobca nepreukázal sumu, akú dosiahol z predaja predmetov leasingu tretím osobám, teda nepreukázal, za aké ceny odpredal obidva predmety leasingu tretím osobám. Rovnako tak nepreukázal ani nároky na náhradu škody. Žalobca vo svojom vyjadrení k odporu uviedol, že tieto tvrdenia žalovaného sú zavádzajúce, pretože ako prílohu k podanému návrhu na vydanie platobného rozkazu doložil súdu v dvoch kópiách kúpne zmluvy, na základe ktorých žalobca predal predmety leasingu tretím osobám. Okresný súd vo svojom rozhodnutí skonštatoval, že na dve súdom určené pojednávania sa žalobca

nedostavil, svoju neúčast' ospravedlnil a žiadal rozhodnúť vo svojej neprítomnosti, pridržiavajúc sa svojich tvrdení uvedených v podanom návrhu na vydanie platobného rozkazu, ako aj vo všetkých doplňujúcich vyjadreniach. Svoje odôvodnenie uzavrel tým, že žalovaný popretím žalobcovho tvrdenia o výške kúpnej ceny predmetu leasingu

po ukončení leasingovej zmluvy úspešne poprel oprávnenosť nároku žalobcu a mal za to, že žalobca predloženými dôkazmi nepreukázal opodstatnenosť ním uplatneného nároku.

2. O odvolaní žalobcu proti uvedenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom,

č. k. 41Cob/123/2017-137 z 27. septembra 2017 tak, že napadnutý rozsudok potvrdil. Zároveň žalovanému priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) ako vecne správny. Skonštatoval, že žalobca nepredložil k žalobe, ani ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie, kúpne zmluvy zo dňa 22. 08. 2014

a 10. 04. 2015, ktorými odpredal oba predmety leasingu tretím osobám. K žalobe pripojil

len zmluvy, ktoré preukazujú iba predaj motorových vozidiel žalobcovi, ako kupujúcemu,

a to od predajcu - spoločnosti Kia Motors Sales Slovensko, s. r. o. Žalobca uvedené zmluvy predložil až k podanému odvolaniu. Odvolací súd sa nestotožnil s právnou argumentáciou žalobcu, ktorý v podanom odvolaní poukazoval na znenie ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p., pretože v danom prípade bola žaloba doručená súdu dňa 28. 04. 2016 a v zmysle ustanovenia

§ 120 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O. s. p.“) dôkazné bremeno na preukázanie uplatneného nároku spočívalo na žalobcovi. Bolo povinnosťou žalobcu preukázať svoje tvrdenia o výťažku z predaja predmetov leasingu, a teda preukázať

tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Vzhľadom k tomu, že žalobca si túto svoju povinnosť nespĺnil, súd prvej inštancie správne žalobu z tohto dôvodu zamietol. Zároveň skonštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie plne v súlade s procesnými zásadami formulovanými vo vtedy platnom a účinnom O. s. p., správne aplikoval platnú právnu úpravu, vysporiadal sa so všetkými aspektmi zo zisteného skutkového stavu a podrobne svoje rozhodnutie odôvodnil.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) 05. januára 2018 dovolanie, nakoľko je presvedčený, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.). Vo veci konajúce súdy mu podľa jeho názoru svojím procesným postupom znemožnili uplatniť jeho procesné práva v plnom rozsahu, keďže ich postupom neumožnili odstránenie zrejmej nesprávnosti, resp. na odstránenie zrejmej nesprávnosti (nepredĺženie relevantných kúpnych zmlúv) neprihliadali. Uvedeným postupom teda súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, znemožnili žalobcovi preukázať dôvodnosť a oprávnenosť nároku uplatňovaného voči žalovanému. Dovolateľ uviedol, že v podanej žalobe označil na preukázanie svojich tvrdení správne listinné dôkazy (kúpne zmluvy z 22. 08. 2014 a 10. 04. 2015), na základe ktorých odpredal predmety financovania jednotlivých leasingových zmlúv tretím stranám. Z dôvodu omylu pri skompletizovaní podania a jeho príloh však žalobca ako prílohu žaloby nepredložil súdu prvej inštancie predmetné kúpne zmluvy, ale kúpne zmluvy, na základe ktorých žalobca nadobudol od dodávateľa predmety financovania,

ktoré následne užíval žalovaný ako leasingový nájomca. Skutočnosť, že v danom prípade

ide len o zrejmu nesprávnosť a chybu pri kompletizácii príloh podania podľa žalobcu svedčí

aj skutočnosť, že žalobca sa na uvedené relevantné kúpne zmluvy odvoláva nielen v podanej žalobe, ale aj v doplňujúcom vyjadrení žalobcu k odporu žalovaného. Dovolateľ ďalej uviedol, že je predsa nelogické, aby žalobca opakovane poukazoval na určité skutočnosti a listinné dôkazy, ktoré ani neboli žalovaným namietané, pričom za účelom preukázania takýchto tvrdení nepredložil žiaden dôkaz. V danom prípade však žalobca, odhliadnuc od predmetných kúpnych zmlúv, súdu predložil aj ďalšie listinné dôkazy, ktoré tieto tvrdené skutočnosti preukazovali. Uvedené má potvrdzovať aj skutočnosť, že žalobca v rámci odvolacieho konania zhojil tento nedostatok a odvolaciemu súdu predložil predmetné kúpne zmluvy, avšak krajský súd zhojenie tejto nesprávnosti a odstránenie vady neposúdil ako podstatné na zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Dovolateľ je taktiež toho názoru, že konajúce súdy v predmetnej veci svojím procesným postupom nesprávne aplikovali sudcovskú koncentráciu konania v neprospech strany sporu, teda žalobcu. Podľa jeho názoru je v danej situácii na mieste postup súdu,

ktorým dotknutú stranu sporu vyzve na doloženie predmetného dôkazu, najmä ak následne na predmetnom dôkaze, resp. tvrdení, odôvodní celé rozhodnutie. Vzhľadom k uvedenému navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako i súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie.

4. Najvyšší súd ako súd dovolací (podľa § 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok je potrebné odmietnuť.

5. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

6. Žalobca uplatnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ C. s. p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Podľa § 431 ods. 1, 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

8. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva

na spravodlivý proces. Pod pojmom nesprávny procesný postup súdu je potrebné rozumieť taký postup súdu v konaní, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojim nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Medzi tieto procesné práva patria v zmysle judikatúry najvyššieho súdu, napr. právo vykonávať procesné úkony

vo formách stanovených zákonom, právo nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo strany konať pred súdom v materinskom jazyku, alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to, aby bol rozsudok strane doručený do vlastných rúk.

Naopak, medzi tieto práva nepatrí právo strany sporu na to, aby súd akceptoval jej procesné návrhy, aby súd rozhodol v súlade s predstavami strany sporu, alebo aby súd odôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu. Pre prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/

C. s. p. musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces (obdobne pozri napr. sp. zn. 3Obdo/40/2017 zo 07. decembra 2017).

9. Najvyšší súd vo viacerých rozhodnutiach vydaných za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, t. j. do 30. júna 2016, vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní nižších súdov, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej.

Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/209/2015, 3Cdo/308/2016, 5Cdo/255/2014).

10. Dovolateľ ako vadu zmätočnosti namietať postup súdu prvej inštancie, ktorým

ho nevyzval na odstránenie zrejmej nesprávnosti, teda na doloženie predmetných dôkazov (relevantných kúpnych zmlúv), na ktoré vo svojej žalobe odkazoval, avšak ich omylom k žalobe nepripojil. Uvedené pochybenie považoval za zásadné najmä z dôvodu, že súd prvej inštancie následne na predmetnom dôkaze, resp. tvrdení, odôvodnil celé svoje rozhodnutie. Zároveň tento nesprávny procesný postup nekonvalidoval ani odvolací súd, keď napriek doloženiu relevantných kúpnych zmlúv k odvolaniu zo strany žalobcu, na túto skutočnosť nereagoval a obmedzil sa len na strohé konštatovanie o nutnosti preukazovania dôkazného bremena. Dovolateľ taktiež namietal, že konajúce súdy vo veci nesprávne aplikovali sudcovskú koncentráciu v jeho neprospech.

11. V zmysle ustanovenia § 43 ods. 1 O. s. p. (relevantného v čase podania žaloby) sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil, alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať.

Ak ide o podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania, odošle súd uznesenie do 60 dní od doručenia takéhoto podania.

12. Podľa § 79 ods. 1 veta druhá O. s. p. návrh má okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3) obsahovať meno, priezvisko, prípadne aj dátum narodenia a telefonický kontakt, bydlisko účastníkov, prípadne ich zástupcov, údaj o štátnom občianstve, pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha.

13. Podľa § 79 ods. 2 O. s. p. navrhovateľ je povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, okrem tých, ktoré nemôže pripojiť bez svojej viny.

14. Náležitosti uvedené v ustanovení § 79 ods. 1 veta druhá O. s. p. sa považovali za obligatórne. V zásade bol postup podľa ustanovenia § 43 ods. 1 O. s. p. možný len v prípadoch nedostatkov obligatórnych náležitostí žaloby. Napriek tomu, že povinnosť tvrdenia i dôkazná povinnosť boli procesnými povinnosťami, ich splnenie nemohol súd vynucovať a jedinou formou sankcie za nesplnenie si dôkaznej povinnosti bolo spravidla neunesenie tzv. dôkazného bremena a v sporových konaniach strata sporu (§ 120 O. s. p.). Vzhľadom k tomu, že žaloba obsahovala všetky obligatórne náležitosti, nebolo povinnosťou súdu využiť postup podľa § 43 ods. 1 O. s. p.

15. V predmetnom spore žalovaný už v podanom odpore namietal, že žalobca na preukázanie svojho nároku neoznačil a nepredložil žiadne dôkazy, k čomu sa žalobca vyjadril, že tieto tvrdenia žalovaného sú nepravdivé a zavádzajúce. Žalobca bol následne niekoľkokrát predvolaný na pojednávanie, pričom svoje právo zúčastniť sa na ňom nevyužil. Zároveň žalobcovi nič nebránilo kedykoľvek nahliadnuť do spisového materiálu priamo na okresnom súde a presvedčiť sa, z čoho vychádzajú tvrdenia žalovaného uvedené v podanom odpore. Žiadne procesné ustanovenie neustanovovalo povinnosť súdu v prípade, kedy žaloba obsahovala všetky obligatórne náležitosti a zároveň bolo možné v konaní pokračovať, aby vyzval žalobcu na doloženie relevantných listinných dôkazov na preukázanie svojho nároku. Naopak, bolo povinnosťou žalobcu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva a z ktorých odvodzuje svoj nárok a túto svoju povinnosť nemohol za daných okolností presunúť na súd a očakávať, že súd aplikuje postup podľa ustanovenia § 43 ods. 1 O. s. p. a vyzve ho na doloženie „správnych“ listinných dôkazov, teda takých, z ktorých vyplýva jeho hmotnoprávny nárok. Uvedené platí o to viac, že žalobca bol počas celého sporu zastúpený advokátom, ktorý sa považuje za osobu schopnú konať s náležitou znalosťou veci spojenou s jeho profesijnou odbornosťou. Zároveň dovolací súd dodáva, že takúto povinnosť súdu neukladá ani aktuálna právna úprava C. s. p. Aj samotný súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí skonštatoval, že žalobcovi nič nebránilo, aby k vyjadreniu k odporu proti platobnému rozkazu priložil kúpne zmluvy, na ktoré sa odvolával v tomto svojom vyjadrení a v samotnej žalobe. Bez významu je aj tvrdenie dovolateľa, že pochybenie súdu je zvýraznené skutočnosťou, že súd prvej inštancie na absencii relevantných listinných dôkazov postavil

a odôvodnil celé svoje rozhodnutie, keď neunesenie dôkazného bremena jednoznačne vedie k záveru o nepreukázaní žalovaného nároku a zamietnutí žaloby. Žalobca mal dostatočný priestor, aby relevantné listinné dôkazy súdu predložil až do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania. Vzhľadom k tomu, že tak neurobil, odvolací súd nebol povinný zaoberať sa dôkazmi predloženými po tom, ako súd prvej inštancie vyhlásil dokazovanie za skončené. V uvedenom prípade preto nemožno skonštatovať, že by súd svojom postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a zaťažil tak konanie vadou v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p.

16. Námietku dovolateľa, týkajúcu sa aplikácie sudcovskej koncentrácie v jeho neprospech, dovolací súd vyhodnotil ako neodôvodnenú a neopodstatnenú. Z dovolania nie je zrejmé, z čoho dovolateľ vyvodil, že súd prvej inštancie alebo odvolací súd vôbec aplikoval sudcovskú koncentráciu konania v neprospech žalobcu. Dovolací súd uvádza, že použitie takéhoto ustanovenia nevyplýva z obsahu spisového materiálu ani zo samotného rozhodnutia súdu prvej inštancie či odvolacieho súdu, preto nie je možné konštatovať, že by námietka dovolateľa bola opodstatnená.

17. Vzhľadom na to, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 420 písm. f/ C. s. p. prípustné, najvyšší súd ho ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

18. O trovách konania rozhodol dovolací súd v zmysle § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., pričom žalovanému, ktorý bol v dovolacom konaní úspešný, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli (R 72/2018).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.